

Załącznik
do Uchwały nr XXV/17/2026
z dnia 26 marca 2026 r.

**PROGRAM ROZWOJU PIECZY
ZASTĘPCZEJ WRAZ Z COROCZNYM
LIMITEM RODZIN ZASTĘPCZYCH
ZAWODOWYCH W POWIECIE
KIELECKIM NA LATA 2026-2028**

Spis treści

Wstęp	2
1. Diagnoza sytuacji rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej	7
1.1 Rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, przejawiające trudności opiekuńczo wychowawcze – na podstawie danych GOPS, MOPS oraz CUS z terenu powiatu kieleckiego.	9
1.2 Środowiska rodzinne z terenu powiatu kieleckiego objęte nadzorem kuratora sądowego z powodu trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych – na podstawie danych zespołów kuratorskich	14
1.3 Środowiska rodzinne z terenu powiatu kieleckiego przejawiające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych – na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Kielcach	16
2 Diagnoza pieczy zastępczej	18
2.1 Rodzinna piecza zastępcza na terenie powiatu kieleckiego.	18
2.2 Instytucjonalna piecza zastępcza.	21
2.3 Usamodzielnienie wychowanków pieczy zastępczej.	23
2.4 Kierunki rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie kieleckim.	24
3 Limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2026-2028	27
4 Cele i kierunki działań Programu Rozwoju Pieczy zastępczej na lata 2026-2028.	28
5 Finansowanie Programu	49
6 Monitoring i ewaluacja Programu	50

Wstęp

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2026–2028 został opracowany na podstawie **ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej**, w szczególności art. 180 ust. 1 tej ustawy, który nakłada na powiat obowiązek opracowywania i realizacji trzyletnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. Program stanowi dokument strategiczny wyznaczający **kierunki działań powiatu w zakresie zapewnienia dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej właściwej, bezpiecznej i stabilnej formy pieczy zastępczej**, z poszanowaniem ich praw, potrzeb rozwojowych oraz dobra dziecka jako nadrzędnej wartości. Zakres Programu obejmuje zarówno **rodzinną**, jak i **instytucjonalną pieczę zastępczą**. Dokument uwzględnia potrzeby dzieci przebywających w pieczy zastępczej, rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, prowadzących placówki opiekuńczo- wychowawcze typu rodzinnego, osób usamodzielnianych oraz jednostek organizacyjnych realizujących zadania w tym obszarze.

Program określa cele oraz kierunki działań planowane do realizacji w okresie trzech lat, koncentrując się w szczególności na:

- rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej,
- tworzeniu nowych rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych,
- prowadzeniu szkoleń dla rodzin zastępczych oraz kandydatów do pełnienia tej funkcji,
- promocji rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu Kieleckiego,
- zapewnieniu kompleksowego i specjalistycznego wsparcia rodzinom zastępczym oraz ich podopiecznym,
- wspieraniu procesu usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej.

Głównym realizatorem Programu jest **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach**, pełniące funkcję Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Kieleckiego. W strukturze Organizatora funkcjonuje **Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej**, w skład którego wchodzi koordynatorzy pieczy zastępczej oraz specjaliści zapewniający rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka bieżące wsparcie, opiekę merytoryczną oraz pomoc specjalistyczną. Program uwzględnia również zadania powiatu wynikające z przepisów prawa, zarówno w zakresie **zadań własnych**, jak i **zadań zleconych z zakresu administracji rządowej**,

obejmujących m.in. zapewnienie dzieciom miejsc w pieczy zastępczej, finansowanie świadczeń i pomocy pieniężnej, organizowanie szkoleń, prowadzenie sprawozdawczości oraz realizację rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej pozostaje dokumentem **elastycznym**, który w miarę pojawiających się potrzeb, zmian społecznych lub uwarunkowań prawnych może podlegać aktualizacji, uzupełnieniom lub modyfikacjom tak, aby skutecznie odpowiadać na rzeczywiste potrzeby dzieci i rodzin funkcjonujących w systemie pieczy zastępczej.

Wśród głównych aktów prawnych, których zapisy służą bezpośrednio lub pośrednio wspieraniu rodziny w różnych aspektach jej funkcjonowania i systemu pieczy zastępczej, wskazać należy:

- Ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- Ustawę z dnia 17 listopada 1964r. - Kodeks postępowania cywilnego,
- Ustawę z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym,
- Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Ponadto Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2026-2028 uwzględnia również zapisy oraz działania zawarte w następujących dokumentach:

1. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r.,
2. „Strategia Rozwoju Usług Społecznych. Polityka publiczna do 2030 (z perspektywą do 2035)”,
3. „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kieleckim na lata 2023-2033”, stanowiącą załącznik do Uchwały nr LVII/35/2023 Rady Powiatu w Kielcach z dnia 25 maja 2023 r.,
4. „Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+” przyjęta w dniu 29 marca 2021 roku przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XXX/406/21.
5. „Lokalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Powiatu Kieleckiego na lata 2026-2029”.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należą:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;

- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 8) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
  - a) grup wsparcia,
  - b) specjalistycznego poradnictwa,
- 9) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 10) prowadzenie rejestru danych o osobach pełniących funkcje rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka;
- 11) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 12) finansowanie:
  - a. świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,

- b. pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
  - c. szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
- 13)** sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 14)** przekazywanie do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zaległości, o której mowa w art. 193 ust. 8.
- 15)** sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

1. realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, o których mowa w art. 187 ust. 1;
2. finansowanie pobytu w pieczy zastępczej osób, o których mowa w art. 5 ust. 3;
  - a) wydatków związanych z dowozem do rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, a także związanych z odwiezieniem dziecka, gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na czas określony, jeżeli sposób i zasady pokrycia kosztów powrotu dziecka nie wynikają z orzeczenia lub informacji sądu lub innego organu państwa obcego,
  - b) średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka oraz świadczeń pieniężnych.
  - c) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne- dotyczących osób, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b i pkt 2a, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach

dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych.

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zostały określone w art. 76 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i obejmują szeroki zakres działań mających na celu zapewnienie dzieciom właściwej opieki oraz wsparcia osobom sprawującym pieczę zastępczą. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz do prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Działania te obejmują upowszechnianie idei rodzicielstwa zastępczego, informowanie o wymaganiach formalnych oraz zachęcanie osób spełniających określone warunki do podjęcia tej formy opieki nad dziećmi.

Do zadań organizatora należy również kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Proces ten polega na weryfikacji spełniania wymogów ustawowych, ocenie predyspozycji osobowościowych oraz przygotowania kandydatów do pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W ramach tego zadania organizator wydaje zaświadczenia kwalifikacyjne potwierdzające ukończenie szkolenia, spełnianie warunków oraz posiadanie odpowiednich predyspozycji. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej odpowiada za organizowanie szkoleń przygotowawczych dla kandydatów na rodziny zastępcze oraz osoby prowadzące rodzinne domy dziecka. Szkolenia te mają na celu przygotowanie uczestników do właściwego sprawowania opieki nad dziećmi, w szczególności dziećmi z doświadczeniem traumy, zaniedbania lub przemocy. Istotnym zadaniem jest także zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także rodzinom zastępczym i osobom już sprawującym tę funkcję. Badania te służą ocenie możliwości i gotowości do podejmowania długotrwałych obowiązków opiekuńczo-wychowawczych. Organizator organizuje również szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydaje świadectwa ukończenia tych szkoleń oraz sporządza opinie dotyczące predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w tego typu placówkach. Do jego obowiązków należy także zapewnianie rodzinom zastępczym oraz osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń podnoszących kwalifikacje, dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb. Organizator prowadzi również poradnictwo ukierunkowane na wzmacnianie kompetencji

wychowawczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. Organizator zapewnia pomoc i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności poprzez organizowanie grup wsparcia oraz sieci rodzin pomocowych, które umożliwiają czasowe odciążenie rodzin zastępczych w sprawowaniu opieki. W zakresie wsparcia środowiskowego organizator organizuje pomoc wolontariuszy dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, wspierając ich w codziennym funkcjonowaniu i opiece nad dziećmi.

Kolejnym zadaniem jest współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Współpraca ta ma na celu zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom i rodzinom zastępczym. Organizator prowadzi poradnictwo i terapię dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, wspierając ich rozwój emocjonalny, społeczny i wychowawczy. Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego, stanowi kolejny istotny element działalności organizatora, umożliwiający prawidłowe realizowanie obowiązków opiekuńczych. Organizator dokonuje okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, monitorując ich rozwój, warunki bytowe oraz bezpieczeństwo i dobrostan. Do jego zadań należy także zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń służących podnoszeniu ich kwalifikacji i kompetencji zawodowych. Organizator zgłasza do ośrodków adopcyjnych informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich odpowiednich rodzin przysposabiających. Ponadto organizuje opiekę nad dzieckiem w sytuacjach, gdy rodzina zastępcza lub osoba prowadząca rodzinny dom dziecka czasowo nie może sprawować opieki, w szczególności z przyczyn zdrowotnych, losowych lub w związku z planowanym wypoczynkiem.

1. Diagnoza sytuacji rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej

---

Program został opracowany w oparciu o diagnozę sytuacji rodzinnej pieczy zastępczej funkcjonującej na terenie powiatu kieleckiego oraz o aktualne potrzeby wynikające

z konieczności umieszczania dzieci poza rodzinami biologicznymi. Podstawą do jego przygotowania była analiza zarówno danych pozwalających na ocenę skali zjawiska oraz identyfikację najważniejszych problemów i wyzwań stojących przed systemem pieczy zastępczej. W procesie opracowywania niniejszego dokumentu wykorzystano sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, informacje własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach, a także dostępne informacje dotyczące funkcjonowania systemu pieczy zastępczej i pracy z rodziną. Uzupełnieniem powyższych źródeł były dane pozyskane od instytucji działających na terenie powiatu kieleckiego, które bezpośrednio realizują zadania związane z pracą z rodziną w środowisku lokalnym, w szczególności z rodzinami zagrożonymi utratą zdolności do sprawowania bezpośredniej opieki nad dziećmi.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach pozyskało dane niezbędne do opracowania Programu od funkcjonujących na terenie powiatu kieleckiego ośrodków pomocy społecznej, Sądu Rejonowego w Kielcach – Wydziału Rodzinnego i Nieletnich oraz Powiatowej Komendy Policji w Kielcach. Zebrane informacje umożliwiły wieloaspektową analizę sytuacji rodzin oraz dzieci wymagających wsparcia lub objęcia pieczą zastępczą. Na potrzeby niniejszego Programu, w oparciu o dane przekazane przez ośrodki pomocy społecznej, dokonano diagnozy środowiska rodzin zamieszkujących na terenie powiatu kieleckiego pod kątem występowania problemów opiekuńczo-wychowawczych, poziomu prawidłowego funkcjonowania rodzin oraz skuteczności podejmowanych działań wspierających. Analiza ta pozwoliła na identyfikację rodzin zagrożonych dezintegracją oraz koniecznością czasowego lub długotrwałego umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

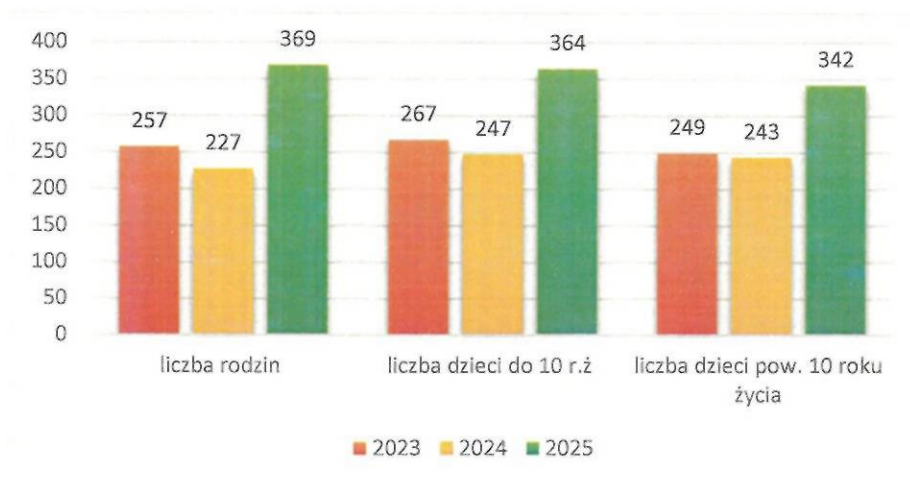
Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gmin należy opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny. W związku z tym, dla zapewnienia spójności i skuteczności działań podejmowanych na poziomie lokalnym, w ramach współpracy interdyscyplinarnej, przy opracowywaniu Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2026-2028 uwzględniono również założenia oraz zadania realizowane przez gminy powiatu kieleckiego.

1.1 Rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, przejawiające trudności opiekuńczo wychowawcze – na podstawie danych GOPS, MOPS oraz CUS z terenu powiatu kieleckiego.

W związku z opracowaniem „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej wraz z corocznym limitem rodzin zastępczych zawodowych w powiecie kieleckim na lata 2026–2028” zwrócono się do gmin powiatu kieleckiego z prośbą o przekazanie informacji dotyczących realizacji zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Spośród 19 gmin powiatu kieleckiego odpowiedzi udzieliły wszystkie gminy, za pośrednictwem właściwych ośrodków pomocy społecznej, które realizują zadania z zakresu wspierania rodziny. Pozyskane dane umożliwiły dokonanie analizy sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem oraz skali działań podejmowanych na poziomie gminnym. W ramach zebranych informacji gminy przekazały dane dotyczące liczby asystentów rodziny zatrudnionych w latach 2023–2025, liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny wraz z wyszczególnieniem przyczyn udzielanej pomocy, a także liczby monitorowanych spraw dotyczących sytuacji dzieci pochodzących z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Z analizy zgromadzonych informacji wynika, że jedną z głównych przyczyn korzystania z pomocy asystentów rodziny jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Niezaradność rodziny w zakresie opieki i wychowania dzieci bardzo często współwystępuje z innymi problemami i dysfunkcjami, które w istotny sposób wpływają na funkcjonowanie całego systemu rodzinnego. Do najczęściej wskazywanych trudności należą zaburzenia struktury rodziny, w tym funkcjonowanie w związkach nieformalnych, rodzinach niepełnych oraz rodzinach rekonstruowanych (patchworkowych). Istotnym czynnikiem destabilizującym funkcjonowanie rodziny są również sytuacje kryzysowe, takie jak długotrwałe bezrobocie, rozpad związku lub śmierć współmałżonka, które prowadzą do zaburzenia dotychczasowego systemu rodzinnego. Kolejnymi problemami często towarzyszącymi rodzinom objętym wsparciem asystenta rodziny są nadużywanie alkoholu oraz przemoc domowa, które w znacznym stopniu wpływają na poczucie bezpieczeństwa dzieci i jakość sprawowanej nad nimi opieki. Wskazywano również na występowanie niepełnosprawności jednego lub obojga rodziców, wynikającej z upośledzenia umysłowego lub choroby psychicznej, co istotnie ogranicza zdolność do samodzielnego i prawidłowego

wykonywania funkcji rodzicielskich. W analizowanych rodzinach zauważalne są także problemy wychowawcze dzieci i młodzieży, przejawiające się łamaniem panujących norm społecznych, obyczajowych i wartości, co dodatkowo pogłębia trudności wychowawcze opiekuńcze rodziców. Często występują również problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych, wynikające z niedojrzałości emocjonalnej, trudności w relacjach interpersonalnych, braku umiejętności organizowania życia codziennego oraz problemów adaptacyjnych. Zebrane informacje potwierdzają zasadność dalszego wzmocnienia systemu wsparcia rodzin w środowisku lokalnym, w szczególności poprzez rozwój pracy asystentów rodziny oraz współpracę gmin z powiatowym systemem pieczy zastępczej. Dane te stanowią istotny element diagnozy potrzeb rodzin i dzieci w powiecie kieleckim oraz podstawę do planowania działań zawartych w Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2026–2028.

Wykres 1. Liczba rodzin i dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny w powiecie kieleckim w latach 2023-2025.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z MOPS, GOPS i CUS powiatu kieleckiego

Z zestawienia wynika, że ogółem liczba rodzin, mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w roku 2025 uległa zwiększeniu, podobnie jak liczba dzieci w rodzinach w wieku od 0 do 10 roku życia oraz w wieku od 11 do 18 roku życia. Wzrost liczby rodzin przejawiających problemy w opiece nad dziećmi jest wynikiem szeregu czynników wynikających m.in. z przemian gospodarczych, braku stabilizacji zatrudnienia, trudnej sytuacji materialnej i zdrowotnej rodziny. W ostatnich latach

PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ WRAZ Z COROCZNYM LIMITEM RODZIN
ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH W POWIECIE KIELECKIM NA LATA 2026-2028

zauważalny jest również wzrost liczby dzieci i młodzieży przejawiających zaburzenia lękowe i depresyjne oraz przyjmujących środki psychoaktywne.

Tabela 1. Rodziny wraz z małoletnimi dziećmi w podziale na gminy powiatu kieleckiego objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2023-2025

GMINA	ROK 2023			ROK 2024			ROK 2025		
	Liczba rodzin	Liczba dzieci do 10 r.ż.	Liczba dzieci pow. 10 r.ż.	Liczba rodzin	Liczba dzieci do 10 r.ż.	Liczba dzieci pow. 10 r.ż.	Liczba rodzin	Liczba dzieci do 10 r.ż.	Liczba dzieci pow. 10 r.ż.
BIELINY	6	4	11	6	4	8	50	23	48
BODZENTYN	14	11	10	13	15	12	12	12	14
CHĘCINY	12	18	11	11	9	20	8	15	5
CHMIELNIK	14	8	16	11	8	7	8	6	7
DALESZYCE	12	7	15	14	10	24	39	31	44
GÓRNO	17	13	21	13	10	18	20	22	9
ŁAGÓW	7	12	6	10	14	18	9	10	14
ŁOPUSZNO	18	29	15	15	23	15	26	14	35
MASŁÓW	13	18	15	15	19	16	44	42	54
MIEDZIANA GÓRA	7	10	2	7	8	3	17	14	15
MORAWICA	23	16	20	16	13	15	11	17	8
MNIÓW	12	13	9	13	23	6	10	17	10
NOWA SŁUPIA	14	16	14	10	13	8	33	27	21
PIEKOSZÓW	30	23	24	21	17	19	22	46	15
PIERZCHNICA	14	10	21	14	10	19	16	9	17
RAKÓW	11	13	8	9	8	7	18	20	19
NOWINY	18	29	15	15	23	15	14	27	5
STRAWCZYN	4	10	6	6	12	7	6	4	5
ZAGNAŃSK	11	7	10	8	8	6	6	8	7
RAZEM	257	267	249	227	247	243	369	364	342

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z MOPS, GOPS i CUS powiatu kieleckiego

Problemy wskazywane przez gminy powiatu kieleckiego, które najczęściej występują w rodzinach doświadczających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mają charakter wielowymiarowy i często wzajemnie się uzupełniają. Do

najczęściej identyfikowanych należą bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz brak umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego. Problemy te bardzo często współwystępują z uzależnieniami, długotrwałym bezrobociem, przemocą domową oraz niepełnosprawnością jednego lub obojga rodziców, wynikającą z upośledzenia umysłowego lub choroby psychicznej. Istotnym obszarem trudności są również problemy szkolne dzieci i młodzieży, brak umiejętności konstruktywnego zagospodarowania czasu wolnego oraz brak kompetencji w zakresie racjonalnego gospodarowania budżetem domowym. Wskazane problemy znacząco obniżają zdolność rodziny do zapewnienia dzieciom odpowiednich warunków rozwoju, bezpieczeństwa i stabilności emocjonalnej. Zakładane rezultaty pracy z rodziną koncentrują się przede wszystkim na zapobieganiu jej dezintegracji oraz umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej z przyczyn socjalno-bytowych. Działania podejmowane wobec rodzin mają na celu wspieranie ich w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną, pedagogizację oraz rozwijanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Oczekiwany efektem jest podniesienie umiejętności rodzicielskich, poprawa zdolności wychowawczych rodziców, zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zjawiskami społecznymi, a także wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi. Ważnym elementem jest również kształtowanie u dzieci i młodzieży pozytywnych postaw społecznych i obywatelskich. Z doświadczeń asystentów rodziny wynika, że wśród rodzin objętych wsparciem można wyróżnić dwa zasadnicze typy. Pierwszy z nich stanowią rodziny, które nie dostrzegają u siebie trudności i nie wykazują chęci współpracy ani korzystania z pomocy. W takich przypadkach brak świadomości problemu skutkuje brakiem możliwości podjęcia efektywnej pracy. Drugi typ rodzin to osoby, które mają świadomość występujących trudności, jednak pozostają w przekonaniu, że odpowiedzialność za ich rozwiązanie spoczywa wyłącznie na instytucjach i specjalistach. W takich sytuacjach, mimo formalnego wdrożenia pracy z rodziną, osiągnięcie trwałych i wymiernych efektów jest znacznie utrudnione. Priorytetem działań wspierających jest zatem wzmacnianie samodzielności rodziny poprzez wykorzystanie jej własnych zasobów i potencjału, a nie wyręczanie jej w realizacji podstawowych funkcji. Działania podejmowane przez asystentów rodziny na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin zagrożonych kryzysem obejmują przede wszystkim pedagogizację, psychoedukację oraz pracę socjalną z rodziną, a także konsultacje i poradnictwo specjalistyczne. Asystenci udzielają pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, sądowych

i komorniczych, motywują do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz aktywnego poszukiwania pracy.

Istotnym elementem pracy jest również motywowanie do podjęcia leczenia w celu ograniczenia uzależnień i współuzależnienia, a także do korzystania z terapii przez osoby doświadczające przemocy lub stosujące przemoc. W uzasadnionych przypadkach rodziny otrzymują również pomoc rzeczową oraz wsparcie w sytuacjach kryzysowych. Asystenci rodziny realizują swoje zadania we współpracy z innymi instytucjami, w szczególności z placówkami oświatowymi, szkołami, świetlicami, kuratorami sądowymi, ośrodkami zdrowia oraz Policją. Na terenie gmin funkcjonują także Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w ramach których powoływane są grupy robocze podejmujące skoordynowane działania wobec rodzin dotkniętych przemocą.

Rodziny wymagające wsparcia to w przeważającej mierze rodziny niepełne, dotknięte problemem bezrobocia, uzależnień, długotrwałej choroby, a także rodziny, w których nieprawidłowości w zaspokajaniu potrzeb dzieci mają charakter wielopokoleniowy. Praca asystentów koncentruje się na działaniach profilaktycznych oraz dążeniu do utrzymania dziecka w rodzinie biologicznej, przy jednoczesnym wzmacnianiu kompetencji jej członków w zakresie prawidłowego wypełniania ról rodzinnych. Po zakończeniu pracy asystenta rodziny, w większości gmin prowadzony jest monitoring sytuacji rodziny przez kolejne miesiące. Obejmuje on wizyty w środowisku rodzinnym oraz sporządzanie sprawozdań po każdym spotkaniu, co umożliwia szybkie reagowanie w przypadku ponownego pojawienia się trudności. Działania te wzmacniają poczucie bezpieczeństwa i wsparcia wśród rodzin. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wsparcie rodzin może być realizowane w różnych formach, w tym poprzez konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, terapię i mediację, usługi opiekuńcze i specjalistyczne, pomoc prawną, grupy wsparcia i samopomocy, przydzielenie asystenta rodziny, pomoc w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy, zajęcia psychoedukacyjne dla dzieci, działania interwencyjne w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci, monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy oraz prowadzenie placówek wsparcia dziennego i rodzin wspierających.

1.2 Środowiska rodzinne z terenu powiatu kieleckiego objęte nadzorem kuratora sądowego z powodu trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych – na podstawie danych zespołów kuratorskich

W sprawach opiekuńczo-wychowawczych sąd rodzinny, na podstawie przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, orzeka o ograniczeniu, zawieszeniu bądź pozbawieniu władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi. Jedną z form ograniczenia władzy rodzicielskiej jest ustanowienie nadzoru kuratora sądowego. Działania kuratora polegają na kontroli sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej, wskazywaniu błędów i zaniedbań wychowawczych, ale również na prezentowaniu prawidłowych wzorców postępowania oraz kierowaniu rodzin do instytucji i podmiotów powołanych do niesienia pomocy rodzinie. Istotne znaczenie w pracy z rodzinami bezradnymi w sprawach opiekuńczo-wychowawczych ma współpraca kuratora sądowego z asystentem rodziny oraz innymi jednostkami systemu pomocy społecznej. W ramach prowadzonego nadzoru opiekuńczego kurator pracuje zarówno z uczestnikami postępowania, jak i z podmiotami zaangażowanymi w proces wsparcia rodziny. Pomoc udzielana przez kuratora, realizowana głównie w formie pracy indywidualnej, obejmuje rozmowy o charakterze wychowawczym, dyscyplinującym, pouczającym, profilaktycznym, motywacyjnym oraz edukacyjnym.

Bezpośrednie działania kuratora w środowisku rodzinnym polegają na regularnych wizytach w miejscu zamieszkania uczestników postępowania, obserwacji funkcjonowania rodziny i warunków bytowych, a także na kontroli realizacji ustaleń i zaleceń wypracowanych wspólnie z rodziną oraz asystentem rodziny. Niewątpliwie współpraca asystenta rodziny, pracownika socjalnego, pedagoga szkolnego, dzielnicowego oraz kuratora sądowego zwiększa skuteczność podejmowanych działań pomocowych i stwarza większą szansę na trwałą poprawę funkcjonowania rodziny. Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin z dziećmi objętych nadzorem kuratora sądowego, wobec których orzeczono ograniczenie władzy rodzicielskiej, w latach 2023–2025 w poszczególnych gminach powiatu kieleckiego.

Tabela 2. Rodziny z terenu powiatu kieleckiego objęte nadzorem kuratora sądowego, wobec których orzeczono ograniczenie władzy rodzicielskiej.

SĄD REJONOWY	ROK 2023		ROK 2024		ROK 2025	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Busko Zdrój	8	13	10	19	13	24
Kielce	199	333	206	339	206	377
Końskie	15	30	17	34	24	42
Ostrowiec Świętokrzyski	18	38	14	23	13	31
Starachowice	25	39	22	39	16	30
Włoszczowa	13	22	14	23	25	27
RAZEM	278	475	283	477	297	531

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Sądów Rejonowych obejmujących zasięgiem gminy powiatu kieleckiego

Z przedstawionych danych wynika, że latach 2023-2025 odnotowano wzrost liczby rodzin objętych nadzorem kuratora sądowego (7%), jak również zwiększyła się liczba dzieci pozostających pod opieką kuratorów (12%). Pozyskane informacje wskazują na utrzymywanie się wysokiego poziomu ingerencji sądu rodzinnego w sytuacje opiekuńczo-wychowawcze rodzin oraz wzrost liczby rodzin i dzieci objętych nadzorem. Największą liczbę rodzin pozostających pod nadzorem kuratora sądowego odnotowano na terenie właściwości Sądu Rejonowego w Kielcach, co pozostaje w związku z większą liczbą mieszkańców oraz skalą problemów społecznych występujących na tym obszarze. W pozostałych gminach liczby te są niższe, jednak również tam zauważalna jest tendencja do utrzymywania się nadzorów przez dłuższy okres, często aż do osiągnięcia przez dzieci pełnoletności. Analiza danych wskazuje, że problemy opiekuńczo-wychowawcze w rodzinach mają charakter długotrwały i wymagają stałej, skoordynowanej pracy służb. Nadzór kuratora sądowego pełni w tych przypadkach nie tylko funkcję kontrolną, lecz przede wszystkim wspierającą i motywującą rodzinę do wprowadzania pozytywnych zmian w zakresie sprawowania opieki nad dziećmi.

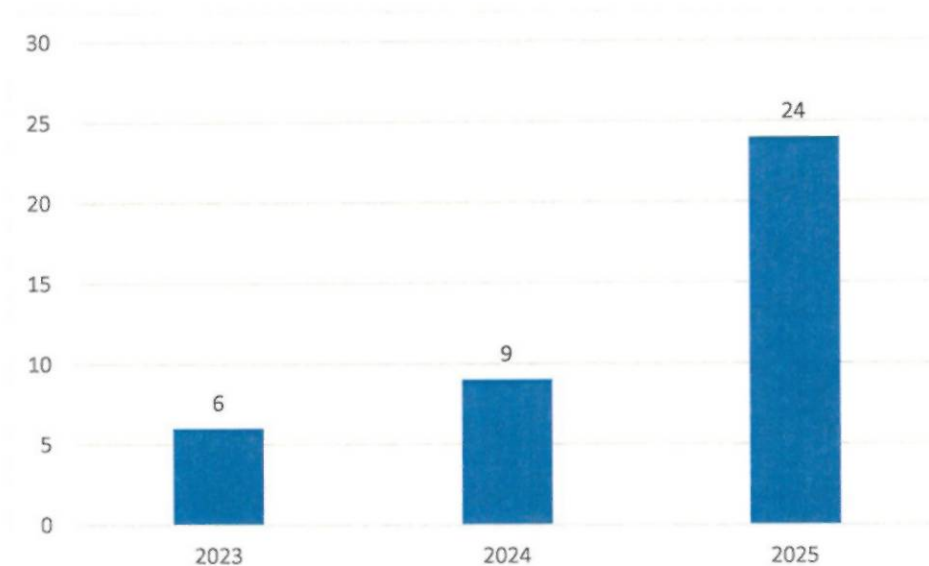
1.3 Środowiska rodzinne z terenu powiatu kieleckiego przejawiające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych – na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Kielcach

Niepokojącym zjawiskiem obserwowanym we współczesnych rodzinach są sytuacje, w których konieczne staje się interwencyjne umieszczenie małoletnich w bezpiecznym miejscu przez uprawnione do tego służby, w tym Policję, do czasu ustania lub zakończenia sytuacji kryzysowej. Do tego rodzaju interwencji dochodzi w przypadkach bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia dzieci, w szczególności w sytuacjach takich jak:

- organizowanie imprez alkoholowych, których uczestnikami lub świadkami są dzieci,
- pozostawianie dzieci bez opieki ze strony rodziców lub opiekunów prawnych,
- udział dzieci jako świadków lub uczestników aktów przemocy, w tym przemocy domowej,
- udział dzieci w wypadkach komunikacyjnych lub innych zdarzeniach losowych, w których opiekunowie doznali obrażeń uniemożliwiających sprawowanie właściwej opieki,
- nieumiejętność, brak kompetencji wychowawczych lub niechęć rodziców do zajmowania się dzieckiem, skutkujące zaniedbywaniem lub krzywdzeniem małoletnich.

W powyższych sytuacjach zachodzi konieczność natychmiastowego udzielenia pomocy, wsparcia zewnętrznego lub podjęcia działań interwencyjnych przez właściwe służby. Najczęściej interwencje Policji mają miejsce w przypadkach, gdy rodzice lub opiekunowie znajdują się pod wpływem alkoholu lub środków odurzających i mimo to sprawują opiekę nad dziećmi, co stwarza bezpośrednie zagrożenie dla ich bezpieczeństwa i prawidłowego rozwoju. Z danych statystycznych Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Kielcach wynika, że w latach 2023–2025 odnotowano interwencje Policji podejmowane w związku z trudną sytuacją w rodzinach niewywiązujących się z funkcji opiekuńczo-wychowawczej wobec dzieci. Liczbę tych interwencji przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Interwencje Policji w rodzinach zamieszkujących na terenie powiatu kieleckiego w latach 2023-2025

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Komendy Miejskiej Policji w Kielcach

Z przekazanych przez Komendę Miejską Policji w Kielcach danych wynika, że w analizowanym okresie liczba interwencji kształtowała się następująco:

- w 2023 roku – 6 interwencji,
- w 2024 roku – 9 interwencji,
- w 2025 roku – 24 interwencje.

Analiza danych wskazuje na wyraźny i dynamiczny wzrost liczby interwencji funkcjonariuszy Policji w środowiskach rodzinnych od roku 2023. Szczególnie niepokojący jest znaczący wzrost liczby interwencji w roku 2025, co może świadczyć o pogłębiających się problemach opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach, nasilaniu się zjawiska nadużywania alkoholu oraz zwiększonej liczbie sytuacji kryzysowych wymagających natychmiastowej reakcji służb. Przedstawione dane potwierdzają zasadność dalszego wzmocnienia działań profilaktycznych, rozwoju systemu wczesnej interwencji oraz ścisłej współpracy Policji z jednostkami pomocy społecznej, sądem rodzinnym, placówkami oświatowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz ochrony dobra dziecka.

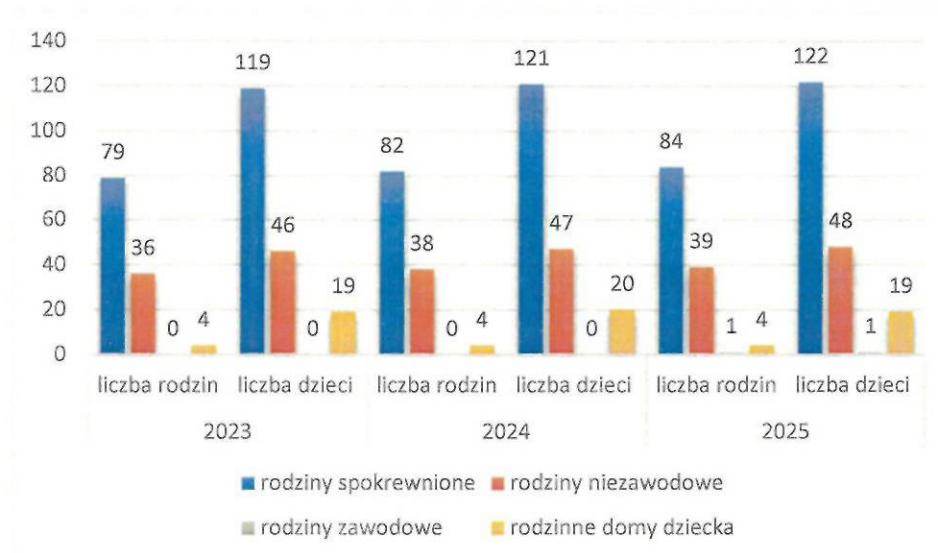
2 Diagnoza pieczy zastępczej

2.1 Rodzinna piecza zastępcza na terenie powiatu kieleckiego.

Analiza danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach z ostatnich trzech lat wskazuje na wzrost liczby rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu kieleckiego oraz zwiększenie liczby wychowanków przebywających w tych rodzinach. Najliczniejszą grupę stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, czyli pełnione przez babcię dziadka lub rodzeństwo. Nieco mniejszą liczbę stanowią rodziny niezawodowe (ciocia, wujek lub osoby obce). Zauważalny jest brak wystarczającej liczby rodzin zastępczych zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka, co wynika z niedostatecznej liczby kandydatów gotowych do podjęcia się pełnienia tej odpowiedzialnej funkcji. Dzieci trafiają do rodzin zastępczych głównie w wyniku: uzależnienia rodziców, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zaniedbania, przemocy domowej lub śmierci jednego bądź obojga rodziców.

Powyższe uwarunkowania potwierdzają zasadność opracowania Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej, który stanowi narzędzie planowania i koordynowania działań mających na celu rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, wzmacnianie wsparcia dla rodzin biologicznych oraz zapewnienie dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej bezpiecznych i stabilnych warunków wychowania.

Wykres 3. Rodzinna piecza zastępcza na terenie powiatu kieleckiego w latach 2023-2025

Źródło: Opracowanie własne

Rodziny zastępcze, na własny wniosek, korzystają ze wsparcia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast w przypadku pozostałych rodzin zastępczych zadania te realizuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, na jednego koordynatora przypada nie więcej niż 15 rodzin zastępczych.

Koordynator rodziny zastępczej to osoba, która współdziała z rodziną, tworząc indywidualny Plan Pomocy Dziecku. W działania te angażowane są różne osoby i instytucje, takie jak rodzina biologiczna dziecka, osoby bliskie, ośrodki pomocy społecznej, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, szkoły, przychodnie zdrowia czy organizacje pozarządowe. Celem koordynatora jest rozwiązywanie bieżących problemów dziecka i rodziny zastępczej oraz wspieranie prawidłowego funkcjonowania tej rodziny.

Do głównych zadań koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej należy:

- wspieranie rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka w realizacji obowiązków wynikających z pieczy zastępczej;
- pomaganie w nawiązywaniu i utrzymywaniu kontaktów między rodziną zastępczą a rodziną biologiczną;
- współpraca z asystentem rodziny przy opracowaniu Planu Pomocy Dziecku, skorelowanego z Planem Pracy z Rodziną;
- zapewnianie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- dokonywanie oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka;
- informowanie o wszelkich nieprawidłowościach występujących w funkcjonowaniu rodziny zastępczej.

Koordynatorzy wskazują, że do najczęstszych problemów w rodzinach zastępczych należą:

- zaburzenia więzi dzieci z opiekunami,
- trudności szkolne i wychowawcze,
- problemy w kontaktach rodziny zastępczej z rodziną biologiczną,
- trudności związane z okresem dojrzewania wychowanków,
- zaburzenia spowodowane FAS,

- brak wzajemnego zrozumienia wynikający z różnic pokoleniowych między dziećmi a opiekunami, głównie w rodzinach zastępczych spokrewnionych,
- zaburzenia zachowania i emocji u dzieci.

W latach 2023–2025 na terenie powiatu kieleckiego z rodzinami zastępczymi współpracowało 7 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, z których każdy współpracował z 15 rodzinami oraz 2 pracowników socjalnych, z których każdy współpracował średnio z 20 rodzinami zastępczymi.

Tabela 3. Liczba pracowników Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej współpracujących z rodzinami zastępczymi.

LICZBA OSÓB WG. STANOWISKA	ROK		
	2023	2024	2025
Liczba koordynatorów	7	7	7
Liczba pracowników socjalnych	2	2	1
Liczba rodzin zastępczych	119	121	125
Liczba rodzin zastępczych przypadająca na jednego koordynatora	15	15	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownicy socjalni realizują swoje obowiązki ustawowe w ramach zadaniowego czasu pracy. Ich praca koncentruje się przede wszystkim na bezpośrednim kontakcie z rodziną zastępczą i wychowankiem w środowisku domowym, co pozwala na bieżące monitorowanie sytuacji dziecka oraz udzielanie wsparcia w codziennych trudnościach. Ponadto koordynatorzy i pracownicy socjalni podejmują systematyczną współpracę z instytucjami wspierającymi rodzinę i dziecko, w tym z:

- ośrodkami pomocy społecznej,
- placówkami oświatowymi (szkoły, przedszkola, świetlice),
- kuratorami sądowymi oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w ochronę praw dziecka i wspieranie rodziny.

Działania te umożliwiają kompleksowe wsparcie rodzin zastępczych, uwzględniające zarówno aspekty wychowawcze, edukacyjne, jak i społeczne oraz prawne, a także sprzyjają koordynacji działań różnych instytucji na rzecz dziecka i rodziny.

2.2 Instytucjonalna piecza zastępcza.

Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie: placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego. Placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne, realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku, umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny, zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych, obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

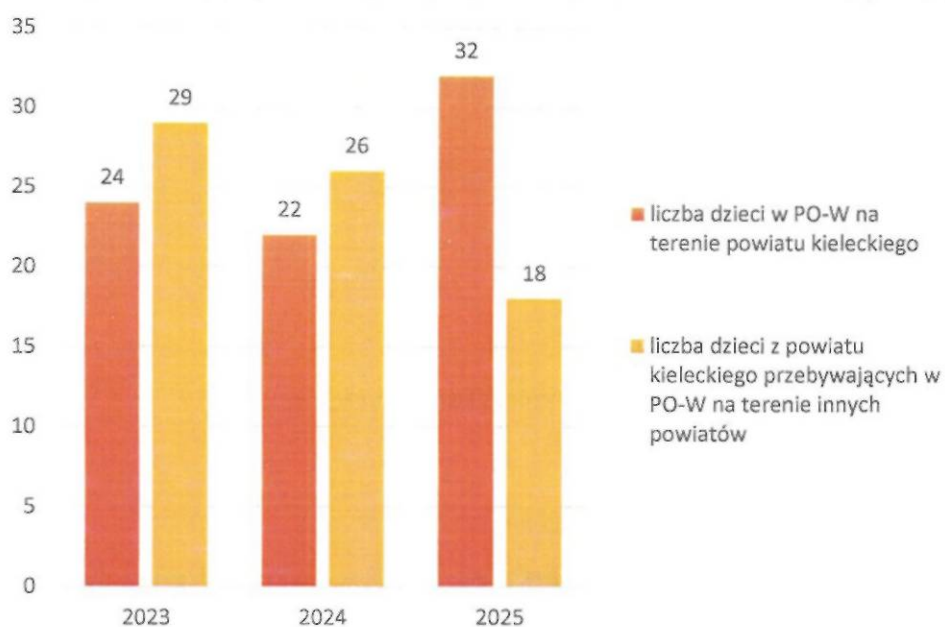
Wśród placówek opiekuńczo-wychowawczych wyróżniamy placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego oraz rodzinnego. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych, poza placówką typu rodzinnego, umieszczane powinny być dzieci powyżej 10. roku życia. Ponadto placówki przeznaczone są dla dzieci wymagających szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Całodobowy pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej powinien mieć charakter przejściowy - do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej. W realizacji powyższego zadania Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ściśle współpracuje z sądem, kuratorami, innymi powiatowymi centrami pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi. Umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej następuje po wyczerpaniu wszystkich możliwości udzielenia pomocy rodzinie biologicznej lub braku możliwości umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej jest kierowane do instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Na terenie powiatu kieleckiego funkcjonują 3 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, które dysponują łącznie 24 miejscami, tj.:

- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza typu Rodzinnego w Dyminach gm. Morawica
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza typu Rodzinnego w Podkonarzu gm. Bodzentyn
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza typu Rodzinnego w Mniowie

Obecnie na terenie Powiatu Kieleckiego, podobnie jak w innych powiatach, brak jest wolnych miejsc w pieczy zastępczej. Nadal jednak istnieją potrzeby dotyczące konieczności zabezpieczenia dzieci poza rodzinami biologicznymi, które nie wypełniają należycie swoich funkcji względem dzieci. W związku z powyższym nadal nadrzędnym zadaniem pozostaje pozyskiwanie kandydatów do pełnienia różnych form pieczy zastępczej.

Wykres. 4. Dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych n terenie powiatu kieleckiego oraz na terenie innych powiatów w latach 2023-2025.

Z analizy danych wynika, że w roku 2025 liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie powiatu kieleckiego uległa zwiększeniu w stosunku do roku 2023 i 2024, co jest wynikiem zwiększenia liczby miejsc dla dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej w związku z utworzeniem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego w Mniowie. Placówka funkcjonuje od 1 września 2025r. i przeznaczona jest dla sześciorga dzieci. Pozyskanie nowych miejsc dla dzieci przyczyniło się do zmniejszenia liczby dzieci pochodzących z powiatu kieleckiego a umieszczonych w placówkach na terenie innych powiatów.

Ponadto w ramach Rządowego Programu Inwestycji Lokalnych Powiat Kielecki pozyskał środki na budowę 3 placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego na terenie gminy Łągów. Obecnie trwają prace wykończeniowe jednego z budynków. Otwarcie Placówki

opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego w Łagowie jest planowane w II połowie 2026 roku, a tym samym powstaną kolejne miejsca dla dzieci pozbawionych opieki rodziny biologicznej.

2.3 Usamodzielnienie wychowanków pieczy zastępczej.

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo – terapeutyczną, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu:

1) przyznaje się pomoc na :

- o kontynuowanie nauki,
- o usamodzielnienie,
- o zagospodarowanie,

2) udziela się pomocy w uzyskaniu:

- o odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- o zatrudnienia,

3) zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną.

PCPR w Kielcach od 2014 roku prowadzi dwa mieszkania treningowe w Chęcinach, ul. Białego Zagłębia 1, przeznaczone dla 6 osób usamodzielnianych, które opuściły pieczę zastępczą. Obecnie w jednym z mieszkań przebywa 1 osoba. Do korzystania z pobytu w mieszkaniu treningowym uprawnione są osoby, które ukończyły 18 lat i potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki. Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę w szkole, zakładzie kształcenia nauczycieli, uczelni, na kursach jeżeli ich ukończenie jest zgodnie z indywidualnym programem usamodzielnienia, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego. Powyższa pomoc przyznawana jest w celu pokrywania wydatków związanych z nauką osoby usamodzielnianej. Pomoc finansową na kontynuowanie nauki przyznaje się na czas edukacji, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia.

Pomoc pieniężna dla osób usamodzielnianych przeznaczona jest na zaspokajanie ważnej życiowej potrzeby osoby usamodzielnianej, w szczególności na polepszenie warunków

mieszkaniowych, stworzenie warunków do działalności zarobkowej, w tym podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Środki przyznawane są na wniosek osoby usamodzielniającej po przedłożeniu programu usamodzielnienia i wyznaczeniu opiekuna usamodzielnienia.

Pomoc na zagospodarowanie wypłacana jest jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia. Może być przyznana w formie rzeczowej.

Zadaniem PCPR, jest również pomoc wychowankom w uzyskaniu zatrudnienia. Pracownicy PCPR informują podopiecznych o możliwości lub obowiązku zarejestrowania się w urzędzie pracy, aby uzyskać ubezpieczenie zdrowotne, ubiegać się o staż, czy skorzystać z poradnictwa zawodowego. Usamodzielniani uzyskują również informacje o szkoleniach i projektach realizowanych organizacje pozarządowe. Najczęściej jednak podopieczni szukają pracy we własnym zakresie. Pełnoletni wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą, mogą również według potrzeb skorzystać z poradnictwa specjalistycznego tj. psychologicznego i prawnego.

Zatem zadaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach jest ukierunkowanie i wspieranie młodych osób opuszczających pieczę zastępczą, w celu prawidłowego ich funkcjonowania w społeczeństwie i pełnienia właściwych ról społecznych. Reasumując, wsparcie procesu usamodzielnienia wychowanków stanowi integralną część systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Powiat realizuje założenia ustawy w tym zakresie, uwzględniając indywidualne czynniki mające wpływ na specyfikę sytuacji wychowanków.

2.4 Kierunki rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie kieleckim.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy oraz analizy danych należy wskazać kierunki rozwoju pieczy zastępczej, zapewniające profesjonalne wsparcie i działania zgodne z występującymi potrzebami. Poniższe kierunki rozwoju stanowią fundament polityki społecznej Powiatu Kieleckiego w obszarze wspierania dziecka i rodziny. Ich realizacja ma na celu deinstytucjonalizację opieki nad dzieckiem, profesjonalizację rodzin zastępczych oraz stworzenie stabilnego, dostępnego i skutecznego systemu wsparcia. System ten ma minimalizować skutki traum doświadczanych przez dzieci, wzmacniać kompetencje

opiekunów oraz kompleksowo przygotowywać wychowanków do samodzielnego i odpowiedzialnego życia.

Rozwój i promocja rodzinnych form pieczy zastępczej - Priorytetem Powiatu jest systematyczne zwiększanie liczby rodzinnych form pieczy zastępczej, co pozwala na ograniczenie roli instytucjonalnych placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie dzieciom wychowania w środowisku najbardziej zbliżonym do naturalnego.

Kampania „Podaruj miłość, podaruj dom zostań rodziną zastępczą” - Kontynuacja i intensyfikacja działań promocyjno-informacyjnych mających na celu budowanie pozytywnego wizerunku rodzicielstwa zastępczego. Kampania realizowana będzie z wykorzystaniem nowoczesnych kanałów komunikacji (media społecznościowe, podcasty, krótkie formy wideo), a także poprzez lokalne media tradycyjne, materiały informacyjne oraz wydarzenia plenerowe.

Aktywizacja społeczności lokalnej - Organizowanie „Dni Otwartych” w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, spotkań informacyjnych w gminach oraz współpraca organizacjami pozarządowymi i parafiami. Działania te mają na celu przełamywanie stereotypów oraz zwiększanie świadomości społecznej na temat potrzeb dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej.

Rekrutacja kandydatów - Prowadzenie stałego, otwartego naboru osób posiadających predyspozycje wychowawcze, w tym małżeństw, osób samotnych oraz osób w wieku emerytalnym. Szczególną rolę mogą odegrać osoby doświadczone życiowo, pełniące funkcję „rodzinnych ambasadorów” idei pieczy zastępczej w środowisku lokalnym.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego - Powiat Kielecki rozwija formy pośrednie pomiędzy klasyczną instytucją a rodziną zastępczą, które łączą profesjonalne standardy opieki z domową atmosferą.

Pozyskiwanie kadry - Prowadzenie celowanych działań rekrutacyjnych mających na celu wyłonienie kandydatów na dyrektora oraz opiekunów do prowadzenia placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego w łagowie. Proces rekrutacyjny obejmuje identyfikację osób z odpowiednimi kwalifikacjami pedagogicznymi, doświadczeniem wychowawczym oraz zapewnienie im specjalistycznego przygotowania merytorycznego.

Profesjonalne przygotowanie i szkolenie kandydatów - Zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa i stabilności poprzez rzetelną weryfikację oraz kompleksowe przygotowanie przyszłych opiekunów.

Program Szkoleniowy „Rodzina” - Realizacja certyfikowanych szkoleń prowadzonych przez wykwalifikowanych trenerów PCPR dla kandydatów na rodziny niezawodowe, zawodowe oraz prowadzących rodzinne domy dziecka.

Specjalizacja i diagnoza - Pogłębiona ocena predyspozycji kandydatów, obejmująca badanie kompetencji wychowawczych oraz odporności psychicznej. Realizacja warsztatów z zakresu pracy z dzieckiem doświadczającym traumy, zaniedbania, przemocy, trudności emocjonalnych oraz zaburzeń więzi.

System mentoringu - Wdrażanie nowych rodzin zastępczych przy wsparciu doświadczonych opiekunów pełniących rolę mentorów, co ułatwia adaptację, wzmacnia poczucie bezpieczeństwa oraz zmniejsza ryzyko rezygnacji w początkowej fazie pełnienia funkcji.

Wsparcie i wzmacnianie funkcjonujących rodzin zastępczych - Podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających wypaleniu zawodowemu oraz sytuacjom kryzysowym w rodzinach zastępczych.

Specjalistyczne poradnictwo - Zapewnienie stałego dostępu do psychologa, pedagoga oraz prawnika. Udzielanie wsparcia dostosowanego do wieku i sytuacji opiekunów, w tym szczególne formy pomocy dla rodzin zastępczych w wieku emerytalnym.

Grupy wsparcia i integracja - Organizowanie cyklicznych spotkań grup wsparcia, warsztatów kompetencji wychowawczych oraz wydarzeń integracyjnych (pikniki, spotkania tematyczne, gale), które wzmacniają poczucie wspólnoty i wymianę doświadczeń.

Pomoc wytchnieniowa i wolontariat - Rozwijanie sieci rodzin pomocowych oraz wolontariatu wspierającego rodziny zastępcze (pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego dzieci), co pozwala odciążyć opiekunów w codziennych obowiązkach.

Rola koordynatora - Zapewnienie profesjonalnej opieki koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, który monitoruje sytuację dziecka, wspiera rodzinę w kontaktach z instytucjami oraz koordynuje działania pomocowe.

Podnoszenie jakości opieki nad dzieckiem i współpraca instytucjonalna - Skoncentrowanie systemu wsparcia na indywidualnych potrzebach dziecka oraz jego długofalowym rozwoju.

Stabilność umieszczeń - Dążenie do ograniczania zmian środowiska wychowawczego dziecka oraz zapewnienie dostępu do specjalistycznej terapii traumy i wsparcia psychologicznego.

Współpraca międzyinstytucjonalna - Zacieśnienie współpracy pomiędzy PCPR, sądami, ośrodkami pomocy społecznej, szkołami, poradniami oraz służbą zdrowia w celu skutecznej koordynacji działań na rzecz dziecka.

Reintegracja rodziny - Podejmowanie działań zmierzających – tam, gdzie jest to możliwe i bezpieczne – do powrotu dziecka do rodziny biologicznej poprzez pracę z rodziną oraz wsparcie asystentów rodziny.

Wspieranie procesu usamodzielniania wychowanków

Przygotowanie młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą do odpowiedzialnego i stabilnego funkcjonowania w dorosłym życiu.

Indywidualne Programy Usamodzielnienia (IPU) - Opracowywanie realnych i dostosowanych do możliwości wychowanka planów usamodzielnienia, przy jego aktywnym udziale, z uwzględnieniem ścieżki edukacyjnej, zawodowej i mieszkaniowej.

Wsparcie mieszkaniowe i finansowe - Pomoc w uzyskaniu mieszkań chronionych lub socjalnych oraz terminowa realizacja świadczeń na usamodzielnienie, zagospodarowanie i kontynuowanie nauki.

Aktywizacja zawodowa - Zapewnienie poradnictwa zawodowego, wsparcia w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych oraz współpracy z lokalnymi pracodawcami i instytucjami rynku pracy.

3 Limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2026-2028

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustalając limit rodzin zastępczych zawodowych, nie chodzi o określenie wszystkich rodzin zastępczych zawodowych funkcjonujących w danym roku, lecz jedynie tych rodzin, które powstaną w wyniku zawarcia umowy z rodziną zastępczą niezawodową spełniającą warunki określone w art. 54 ust. 1 i 2 ustawy. Określając niniejszy limit, dokonano szczegółowej analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej w powiecie kieleckim. Zasięgnięto informacji z gmin na temat liczby rodzin zagrożonych odebraniem dzieci oraz potencjalnych potrzeb w zakresie wsparcia dzieci i rodzin. Przyjęto kryterium priorytetowe – dobro dzieci pozbawionych opieki rodziców własnych – tak aby limit rodzin zastępczych zawodowych odpowiadał rzeczywistym potrzebom zapewnienia profesjonalnej opieki, a jednocześnie był dostosowany do możliwości finansowych powiatu.

Na podstawie przeprowadzonej analizy, w latach 2026–2028 planuje się utworzenie maksymalnie do dwóch rodzin zastępczych zawodowych rocznie. Limit ten ma na celu zarówno zapewnienie właściwej opieki dzieciom, jak i efektywne gospodarowanie środkami

publicznymi, przy jednoczesnym zachowaniu wysokiego standardu wsparcia w systemie pieczy zastępczej.

Tabela 4. Limity zawodowych rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka na lata 2026-2028

	2026	2027	2028
	Rodziny zastępcze zawodowe/rodzinne domy dziecka	Rodziny zastępcze zawodowe/rodzinne domy dziecka	Rodziny zastępcze zawodowe/rodzinne domy dziecka
Limit rodzin zastępczych zawodowych/rodzinnych domów dziecka	Do 2	Do 2	Do 2

4 Cele i kierunki działań Programu Rozwoju Pieczy zastępczej na lata 2026-2028.

Celem głównym Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2026 – 2028 jest wspieranie rozwoju pieczy zastępczej w powiecie kieleckim ze szczególnym nastawieniem na tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej. Dziecku, któremu rodzina naturalna nie może zapewnić bezpośredniej opieki i wychowania należy zorganizować opiekę zastępczą. Szansą wzrastania dziecka w warunkach zbliżonych do naturalnych są rodziny zastępcze, przy jednoczesnym ograniczaniu liczby dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Kierowanie wychowanków do placówek opiekuńczo - wychowawczych powinno być ostatecznością, po wyczerpaniu wszystkich posiadanych przez powiat możliwości. Obecne rozwiązania ustawowe kładą nacisk na rozwijanie rodzinnych zastępczych form opieki oraz kompleksową pracę z rodziną biologiczną na rzecz powrotu dziecka do domu. Pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wspieranie tych rodzin zastępczych, które już funkcjonują przyczyni się do wzmocnienia obecnego systemu opieki w powiecie kieleckim. Ponadto istnieje konieczność by w zintegrowanym systemie opieki nad

dzieckiem i rodziną uwzględnić działania mające na celu przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia po opuszczeniu placówki opiekuńczo – wychowawczej i rodziny zastępczej. W czasie pobytu w pieczy zastępczej, wychowanek powinien nabyć odpowiednie umiejętności i wiedzę niezbędną do wejścia w dorosłe życie i samodzielnego funkcjonowania. Przygotowanie wychowanków do samodzielnego, dorosłego życia powinno w przyszłości zapobiec ich społecznemu wykluczeniu. Ważną kwestią jest również pomoc osobom usamodzielnianym opuszczającym różne formy pieczy zastępczej, poprzez umożliwienie zakwaterowania w mieszkaniu treningowym, do czasu pozyskania własnego lokalu mieszkalnego, jak również pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, kierowanie do PUP, umożliwienie odbycia staży zawodowych, uczestnictwo w kursach podnoszących kwalifikacje. Na podstawie diagnozy sytuacji pieczy zastępczej na terenie powiatu kieleckiego możemy założyć cel główny i cele operacyjne (szczegółowe). Cel główny będzie realizowany za pomocą celów operacyjnych. Cel główny programu: wspieranie rozwoju pieczy zastępczej w powiecie kieleckim ze szczególnym nastawieniem na tworzenie form rodzinnych.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych.
2. Wspieranie istniejących rodzin zastępczych
3. Uwzględnienie potrzebę odnowienia rodzin zastępczych, które zbliżają się do wieku emerytalnego
4. Wspieranie osób sprawujących różne formy rodzinnej pieczy zastępczej w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
5. Utrzymanie poziomu usług w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej
6. Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Cele wraz z kierunkami działań w ramach Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy zastępczej na lata 2026-2028

CEL OPERACYJNY 1					
TWORZENIE WARUNKÓW DO POWSTAWANIA NOWYCH RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ (RODZINY ZASTĘPCZE NIEZAWODOWE, ZAWODOWE, RODZINNE DOMY DZIECKA)					
LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
1.	Promocja rodzinnych form pieczy zastępczej	Liczba zrealizowanych działań promocyjnych w stosunku do zaplanowanych	Do 95%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 95%	2027	
			Do 95%	2028	
2.	Pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych, do prowadzenia rodzinnych domów dziecka i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego	Liczba pozyskanych kandydatów na rodziców zastępczych i do prowadzenia rodzinnych domów dziecka i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego w stosunku do liczby osób zgłaszających chęć pełnienia różnych form pieczy zastępczej	Do 50% (włącznie z sądowymi wskazaniami)	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 50% (włącznie z sądowymi wskazaniami)	2027	
			Do 50% (włącznie z sądowymi wskazaniami)	2028	
		Liczba utworzonych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka w stosunku do liczby kandydatów do pełnienia w/w form pieczy zastępczej	Do 80% (włącznie z sądowymi wskazaniami)	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
Do 80% (włącznie z sądowymi wskazaniami)	2027				

CEL OPERACYJNY 1					
TWORZENIE WARUNKÓW DO POWSTAWANIA NOWYCH RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ (RODZINY ZASTĘPCZE NIEZAWODOWE, ZAWODOWE, RODZINNE DOMY DZIECKA)					
LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
			Do 80% (włącznie z sądowymi wskazaniami)	2028	
3.	Realizacja szkoleń oraz kwalifikacji, dla kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe, rdd (rodzinne domy dziecka) oraz dla dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego	Liczba osób, które uzyskały zaświadczenia kwalifikacyjne w stosunku do liczby osób uczestniczących w szkoleniach	Do 100%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 100%	2027	
			Do 100%	2028	
		Liczba osób, które uzyskały świadectwo ukończenia szkolenia w stosunku do liczby osób rozpoczynających szkolenia	Do 90%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 90%	2027	
			Do 90%	2028	
		Liczba przeszkolonych osób pełniących funkcję rodzin zastępczych spokrewnionych w stosunku do funkcjonujących rodzin zastępczych spokrewnionych	Do 100%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 100%	2027	
			Do 100%	2028	

CEL OPERACYJNY 2

**WSPIERANIE ISTNIEJĄCEGO SYSTEMU RODZINNEJ PIELCZY ZASTĘPCZEJ, PRZECIWDZIAŁANIE SYTUACJOM KRYZYSOWYM ORAZ
WYPALENIU ZAWODOWEMU OPIEKUNÓW ZASTĘPCZYCH**

LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
1.	Prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych	Liczba zorganizowanych grup wsparcia w stosunku do zaplanowanych	Do 100%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 100%	2027	
			Do 100%	2028	
		Liczba rodzin korzystających z grup wsparcia w stosunku do ogólnej liczby rodzin zastępczych	Do 80%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 80%	2027	
			Do 80%	2028	
2.	Organizowanie działań o charakterze szkoleniowo-warsztatowym podnoszących kompetencje wychowawcze rodzin zastępczych i rdd.	Liczba przeprowadzonych działań o charakterze szkoleniowo-warsztatowym w stosunku do liczby zaplanowanych szkoleń	Do 100%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 100%	2027	
			Do 100%	2028	
		Liczba rodzin uczestniczących w działaniach o charakterze szkoleniowym w stosunku do liczby wszystkich rodzin zastępczych	Do 80%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 80%	2027	
			Do 80%	2028	
3.	Udzielanie rodzinom zastępczym i		Do 100%	2026	
			Do 100%	2027	

CEL OPERACYJNY 2						
WSPIERANIE ISTNIEJĄCEGO SYSTEMU RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ, PRZECIWDZIAŁANIE SYTUACJOM KRYZYSOWYM ORAZ WYPALENIU ZAWODOWEMU OPIEKUNÓW ZASTĘPCZYCH						
LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE	
	prowadzącym rodzinne domy dziecka wsparcia specjalistycznego	Liczba udzielonych porad psychologicznych w stosunku do liczby rodzin wymagających wsparcia	Do 100%	2028	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej	
		Liczba rodzin korzystających ze wsparcia psychologicznego w stosunku do ogólnej liczby rodzin zastępczych	Do 100%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej	
			Do 100%	2027		
			Do 100%	2028		
		Liczba udzielonych porad prawnych w stosunku do liczby rodzin wymagających wsparcia	Do 100%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej	
			Do 100%	2027		
			Do 100%	2028		
4.		Integracja środowiska rodzinnej pieczy zastępczej poprzez organizowanie spotkań integracyjnych i innych	Liczba zorganizowanych spotkań integracyjnych w stosunku do zaplanowanych.	Do 90%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
				Do 90%	2027	
	Do 90%			2028		
5.	Wsparcie rodzin zastępczych i	Liczba rodzin zastępczych i rdd, które korzystały ze wsparcia rodzin	Do 80%	2026		
			Do 80%	2027		

CEL OPERACYJNY 2					
WSPIERANIE ISTNIEJĄCEGO SYSTEMU RODZINNEJ PIELCZY ZASTĘPCZEJ, PRZECIWDZIAŁANIE SYTUACJOM KRYZYSOWYM ORAZ WYPALENIU ZAWODOWEMU OPIEKUNÓW ZASTĘPCZYCH					
LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
	rodziny domów dziecka poprzez rodziny pomocowe i osoby do pomocy	pomocowych w stosunku do ogólnej rodziny zastępczych zawodowych i rodziny domów dziecka	Do 80%	2028	Organizator rodziny pieczy zastępczej
		Liczba rodziny zastępczych i rdd, które korzystały ze wsparcia osób do pomocy w stosunku do ogólnej rodziny zastępczych zawodowych i rodziny domów dziecka	Do 100%	2026	Organizator rodziny pieczy zastępczej
			Do 100%	2027	
			Do 100%	2028	
6.	Organizowanie rodziny zastępczym i rdd pomocy wolontariuszy	Liczba rodziny, którym udzielono wsparcia wolontariuszy w stosunku do liczby rodziny zgłaszających potrzebę wsparcia	Do 40%	2026	Organizator rodziny pieczy zastępczej
			Do 40%	2027	
			Do 40%	2028	
		Liczba pozyskanych wolontariuszy w stosunku do wymaganej liczby wolontariuszy.	Do 40%	2026	Organizator rodziny pieczy zastępczej
			Do 40%	2027	
			Do 40%	2028	
7.	Organizowanie szkoleń i grup wsparcia dla	Liczba przeprowadzonych szkoleń w stosunku do zaplanowanych	Do 90%	2026	
			Do 90%	2027	

CEL OPERACYJNY 2						
WSPIERANIE ISTNIEJĄCEGO SYSTEMU RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ, PRZECIWDZIAŁANIE SYTUACJOM KRYZYSOWYM ORAZ WYPALENIU ZAWODOWEMU OPIEKUNÓW ZASTĘPCZYCH						
LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE	
	dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej		Do 90%	2028	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej	
		Liczba dzieci uczestniczących w szkoleniach w stosunku do liczby dzieci, do których adresowano szkolenie	Do 90%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej	
			Do 90%	2027		
			Do 90%	2028		
		Liczba przeprowadzonych grup wsparcia w stosunku do zaplanowanych	Do 90%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej	
			Do 90%	2027		
			Do 90%	2028		
		Liczba dzieci uczestniczących w grupach wsparcia w stosunku do liczby dzieci, do których adresowano szkolenie	Do 80%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej	
			Do 80%	2027		
			Do 80%	2028		
8.		Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz RDD opieki koordynatora	Liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do wymaganej liczby koordynatorów zgodnie z ustawą	Do 80%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
				Do 80%	2027	
	Do 80%			2028		

CEL OPERACYJNY 2					
WSPIERANIE ISTNIEJĄCEGO SYSTEMU RODZINNEJ PIELCZY ZASTĘPCZEJ, PRZECIWDZIAŁANIE SYTUACJOM KRYZYSOWYM ORAZ WYPALENIU ZAWODOWEMU OPIEKUNÓW ZASTĘPCZYCH					
LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
	rodziny pieczy zastępczej	Liczba rodzin objętych wsparciem koordynatorów rodziny pieczy zastępczej w stosunku do wszystkich rodzin zastępczych	Do 80%	2026	Organizator rodziny pieczy zastępczej
			Do 80%	2027	
			Do 80%	2028	
9.	Doskonalenie zawodowe kadry realizującej zadania z zakresu pieczy zastępczej	Liczba pracowników organizatora uczestniczących w szkoleniach i warsztatach dotyczących współpracy z rodziną i dzieckiem w stosunku do ogólnej liczby pracowników	Do 100%	2026	Organizator rodziny pieczy zastępczej
			Do 100%	2027	
			Do 100%	2028	
		Liczba szkoleń, w których brali udział pracownicy PCPR w stosunku do zaplanowanych	Do 100%	2026	Organizator rodziny pieczy zastępczej
			Do 100%	2027	
			Do 100%	2028	
		Liczba pracowników biorących udział w superwizji i/ lub coachingu w stosunku do liczby wszystkich pracowników organizatora rodziny pieczy zastępczej	Do 100%	2026	Organizator rodziny pieczy zastępczej
			Do 100%	2027	
			Do 100%	2028	

CEL OPERACYJNY 2					
WSPIERANIE ISTNIEJĄCEGO SYSTEMU RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ, PRZECIWDZIAŁANIE SYTUACJOM KRYZYSOWYM ORAZ WYPALENIU ZAWODOWEMU OPIEKUNÓW ZASTĘPCZYCH					
LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
10.	Udzielanie ustawowych form pomocy finansowej dla rodzinnych form pieczy zastępczej	Liczba zrealizowanych wniosków dotyczących przyznania pomocy finansowej dla rodzin zastępczych i rdd w stosunku do ogólnej liczby złożonych wniosków	Do 100%	2026	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
			Do 100%	2027	
			Do 100%	2028	

CEL OPERACYJNY 3

SYSTEMATYCZNA ANALIZA SYTUACJI RODZIN ZASTĘPCZYCH POD KĄTEM MOŻLIWOŚCI DALSZEGO PEŁNIENIA FUNKCJI OPIEKUŃCZEJ

Lp.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
1.	Monitoring wieku i kondycji rodzin zastępczych	Liczba rozwiązanych/rezygnujących z pełnienia funkcji rodzin zastępczych w stosunku do ogólnej liczby rodzin zastępczych	Do 30%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 30%	2027	
			Do 30%	2028	
2.	Wdrożenie mechanizmów umożliwiających stopniowe przekazywanie dzieci nowym rodzinom zastępczym w sposób zapewniający im stabilność emocjonalną	Liczba dzieci przeniesionych do innych form pieczy zastępczej w związku z rezygnacją lub rozwiązaniem rodziny zastępczej w stosunku do ogólnej liczby rodzin zastępczych	Do 30%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 30%	2027	
			Do 60%	2027	
3.	Rozwój rodzin pomocowych	Liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem rodzin pomocowych w stosunku do ogólnej liczby rodzin zastępczych	Do 30%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 30%	2027	
			Do 30%	2028	
4.	Wsparcie senioralnych rodzin zastępczych	Liczba rodzin zastępczych objęta wsparciem psychologicznym w	Do 100%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 100%	2027	

CEL OPERACYJNY 3

SYSTEMATYCZNA ANALIZA SYTUACJI RODZIN ZASTĘPCZYCH POD KĄTEM MOŻLIWOŚCI DALSZEGO PEŁNIENIA FUNKCJI OPIEKUŃCZEJ

Lp.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
		stosunku do liczby rodzin wymagających wsparcia	Do 100%	2028	

CEL OPERACYJNY 4

UTRZYMANIE OBOWIĄZUJĄCYCH STANDARDÓW W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH ORAZ ZWIĘKSZENIE LICZBY MIEJSC W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
1.	Utworzenie trzech placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego	Liczba kandydatów zakwalifikowanych do prowadzenia trzech placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego w stosunku do liczby kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia tej funkcji	Do 30% Do 30% Do 70%	2026 2027 2028	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej Organizator rodzinnej pieczy zastępczej

CEL OPERACYJNY 4					
UTRZYMANIE OBOWIĄZUJĄCYCH STANDARDÓW W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH ORAZ ZWIĘKSZENIE LICZBY MIEJSC W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ					
LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWNA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
2.	Organizowanie szkoleń/warsztatów dla wychowanków umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Liczba przeprowadzonych szkoleń/warsztatów w stosunku do zaplanowanych	Do 100%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 100 %	2027	
			Do 100%	2028	
		liczba wychowanków uczestniczących w szkoleniach/warsztatach w stosunku do liczby wychowanków, dla których zorganizowano szkolenie	Do 60%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 60%	2027	
			Do 60%	2028	
3.	Integracja wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej	Liczba zorganizowanych spotkań integracyjnych w stosunku do zaplanowanych	Do 100%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 100%	2027	
			Do 100%	2028	
		Liczba uczestników spotkań integracyjnych w stosunku do liczby wychowanków, dla których zorganizowano spotkanie	Do 80%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 80%	2027	
			Do 80%	2028	
4.			Do 80%	2026	

CEL OPERACYJNY 4					
UTRZYMANIE OBOWIĄZUJĄCYCH STANDARDÓW W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH ORAZ ZWIĘKSZENIE LICZBY MIEJSC W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ					
LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWNA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
	Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom, które powinny być umieszczone w pieczy zastępczej na podstawie postanowienia sądu	Liczba zrealizowanych postanowień sądu dotyczących umieszczenia dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej lub w innych formach całodobowej opieki w stosunku do postanowień otrzymanych do realizacji	Do 80%	2027	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 80%	2028	
5.	Wsparcie specjalistyczne (psychologiczne) dla placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu kieleckiego	Liczba placówek objętych wsparciem specjalistycznym (psychologicznym) w stosunku do liczby placówek funkcjonujących na terenie powiatu	Do 100%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 100%	2027	
			Do 100%	2028	
6.			Do 100%	2026	

CEL OPERACYJNY 4

UTRZYMANIE OBOWIĄZUJĄCYCH STANDARDÓW W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH ORAZ ZWIĘKSZENIE LICZBY MIEJSC W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
	Zapewnienie opieki i wychowania dla dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez utworzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych	Liczba miejsc w nowo powstałych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w stosunku do liczby dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego	Do 100%	2027	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 100%	2028	

CEL OPERACYJNY 5

ZWIĘKSZENIE SZANS DZIECI NA POWRÓT DO ŚRODOWISKA RODZINNEGO

LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
			Do 30%	2026	

CEL OPERACYJNY 5					
ZWIĘKSZENIE SZANS DZIECI NA POWRÓT DO ŚRODOWISKA RODZINNEGO					
LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
1.	Prowadzenie działań ukierunkowanych na powrót dziecka do rodziny biologicznej	Liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej w stosunku do liczby rodzin, z którymi realizowano plan pomocy dziecku i rodzinie	Do 30%	2027	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 30%	2028	
2.	Poradnictwo specjalistyczne w tym psychologiczne dla rodzin naturalnych	Liczba rodzin naturalnych, korzystających ze wsparcia psychologicznego w stosunku do liczby rodzin zgłaszających potrzebę wsparcia	Do 50%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 50%	2027	
			Do 50%	2028	
		Liczba udzielonych porad psychologicznych dla rodzin naturalnych w stosunku do ogólnej liczby udzielonych porad	Do 50%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 50%	2027	
			Do 50%	2028	
3.	Udzielanie pomocy dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w spotkaniach z rodzinami naturalnymi	Liczba zorganizowanych kontaktów małoletnich dzieci z rodziną naturalną w siedzibie PCPR w stosunku do liczby zgłoszonych potrzeb	Do 50%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 50%	2027	
			Do 50%	2028	

CEL OPERACYJNY 5
ZWIĘKSZENIE SZANS DZIECI NA POWRÓT DO ŚRODOWISKA RODZINNEGO

LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
		Liczba dzieci, które utrzymują kontakt z rodzinami biologicznymi w stosunku do ogólnej liczby dzieci w pieczy zastępczej	Do 50% Do 50% Do 50%	2026 2027 2028	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
		Liczba dzieci, które są urlopowane do rodzin naturalnych wg postanowień sądów w stosunku do ogólnej liczby dzieci w pieczy zastępczej	Do 40% Do 40% Do 40%	2026 2027 2028	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
4.	Działania ukierunkowane na uregulowanie sytuacji prawnej dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci posiadających uregulowaną sytuację prawną w stosunku do ogólnej liczby dzieci w pieczy zastępczej	Do 30% Do 30% Do 30%	2026 2027 2028	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
		Liczba złożonych do sądu wniosków o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka w stosunku do liczby dzieci po upływie 18 miesięcy od umieszczenia w pieczy zastępczej,	Do 100% Do 100% Do 100%	2026 2027 2028	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej

CEL OPERACYJNY 5					
ZWIĘKSZENIE SZANS DZIECI NA POWRÓT DO ŚRODOWISKA RODZINNEGO					
LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
5.	Wspieranie adopcji	Liczba wniosków skierowanych do OA-O w stosunku do liczby dzieci z uregulowaną sytuacją prawną	Do 80%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 80%	2027	
			Do 80%	2028	
7.	Wzmocnienie współpracy i wymiana informacji międzyinstytucjonalnej (sądy, kuratorzy, ośrodki pomocy społecznej, policja itp.) na rzecz dziecka i rodziny	Liczba zorganizowanych spotkań dotyczących sytuacji dziecka i rodziny w stosunku do zaplanowanych.	Do 100%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 100%	2027	
			Do 100%	2028	

CEL OPERACYJNY 6

**WSPARCIE USAMODZIELNIANYCH WYCHOWANKÓW RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIELCZY ZASTĘPCZEJ – POPRAWA ICH SYTUACJI
ŻYCIOWEJ I FUNKCJONOWANIA W ŻYCIU SPOŁECZNYM**

LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
1.	Opracowanie Indywidualnych Programów Usamodzielnienia (IPU) przy udziale PCPR oraz opiekuna usamodzielnienia	Liczba opracowanych IPU w stosunku do liczby usamodzielnianych wychowanków	Do 90%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 90%	2027	
			Do 90%	2028	
2.	Realizacja Indywidualnych Programów Usamodzielnienia przez osoby usamodzielniane, które opuściły pieczę zastępczą	Liczba realizowanych Indywidualnych Programów Usamodzielnienia w stosunku do IPU sporządzonych przez wychowanków	Do 80%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 80%	2027	
			Do 80%	2028	
3.	Pomoc osobom usamodzielnianym w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych poprzez przydział mieszkania chronionego	Liczba osób, którym przyznano miejsce w mieszkaniu chronionym treningowym w stosunku do liczby osób, które złożyły wnioski o przyznanie mieszkania	Do 100%	2026	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
			Do 100%	2027	
			Do 100%	2028	

CEL OPERACYJNY 6					
WSPARCIE USAMODZIELNIANYCH WYCHOWANKÓW RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ – POPRAWA ICH SYTUACJI ŻYCIOWEJ I FUNKCJONOWANIA W ŻYCIU SPOŁECZNYM					
LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
4.	Pomoc osobom usamodzielnianym w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych poprzez wsparcie w sporządzeniu wniosku o mieszkanie z zasobów gminy	Liczba sporządzonych przez pracowników PCPR wniosków o mieszkanie z zasobów gminy w stosunku do zgłoszonych przez wychowanków potrzeb	Do 30% Do 30% Do 30%	2026 2027 2028	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
5.	Udzielenie pomocy na usamodzielnienie	Liczba osób, którym udzielono wsparcia w stosunku do liczby złożonych wniosków	Do 100% Do 100% Do 100%	2026 2027 2028	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
6.	Udzielenie pomocy na kontynuowanie nauki	Liczba osób, którym udzielono wsparcia w stosunku do liczby złożonych wniosków	Do 100% Do 100% Do 100%	2026 2027 2028	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
7.	Udzielenie pomocy na zagospodarowanie	Liczba osób, którym udzielono wsparcia w stosunku do liczby złożonych wniosków	Do 100% Do 100% Do 100% Do 100%	2026 2027 2028 2026	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

CEL OPERACYJNY 6

**WSPARCIE USAMODZIELNIANYCH WYCHOWANKÓW RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ – POPRAWA ICH SYTUACJI
ŻYCIOWEJ I FUNKCJONOWANIA W ŻYCIU SPOŁECZNYM**

LP.	NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELU	MIERNIKI OKREŚLAJĄCE STOPIEŃ REALIZACJI CELU	PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	OKRES SPRAWOZDAWCZY	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
8.	Zapewnienie osobom usamodzielniającym się poradnictwa psychologicznego	Liczba osób objętych wsparciem psychologicznym w stosunku do liczby osób zgłaszających potrzebę	Do 100%	2027	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
			Do 100%	2028	
9.	Zapewnienie osobom usamodzielniającym się poradnictwa prawnego	Liczba osób objętych wsparciem prawnym w stosunku do liczby osób zgłaszających potrzebę	Do 100%	2026	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
			Do 100%	2027	
			Do 100%	2028	
10.	Zapewnienie osobom usamodzielniającym się pomocy w uzyskaniu zatrudnienia	Liczba osób, którym udzielono pomocy w znalezieniu zatrudnienia w stosunku do liczby osób, które złożyły wnioski z prośbą o pomoc w znalezieniu zatrudnienia.	Do 10%	2026	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
			Do 10%	2027	
			Do 10%	2028	

5 Finansowanie Programu

Źródłem finansowania zadań „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej wraz z corocznym limitem rodzin zastępczych zawodowych w powiecie kieleckim na lata 2026-2028” są środki

finansowe:

- z budżetu powiatu kieleckiego,
- z budżetu państwa zgodnie z art.187 i art.187a (ministra właściwego ds. rodziny),
- z budżetu samorządów gminnych, zgodnie z art. 191 ust. 9 i 10 ustawy,
- z budżetów innych powiatów, zgodnie z art.191.ust.4 ustawy
- z odpłatności rodziców biologicznych,
- pozyskane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację Programu nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu i brak długookresowych źródeł finansowania. Zakłada się, że cele i działania Programu będą wyznaczały kierunki finansowania polityki pieczy zastępczej powiatu i będą uwzględniane przy konstruowaniu budżetu w kolejnych latach. Zapisy dokumentu będą również wyznaczały kierunki starań o pozyskiwanie środków zewnętrznych na finansowanie poszczególnych zadań. Rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego funkcjonujące na terenie powiatu kieleckiego finansowane są głównie z budżetu powiatu kieleckiego.

Poniższe tabele przedstawiają wykonanie budżetu w 2025 r. oraz plan budżetu na 2026 rok z uwzględnieniem środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego na terenie powiatu kieleckiego.

Źródła finansowania	Rok 2025	
	Rodziny zastępcze	Placówki opiekuńczo-wychowawcze
Środki powiatu	672.659,00 zł	527.878,00 zł
Z budżetu innych powiatów	1.272.444,00 zł	69.856,00
Z budżetu gmin	1.268.073,00 zł	1.247.961,00 zł
Wydatki na dzieci umieszczone na terenie innych powiatów	647.538,00 zł	1.616.915,00 zł
EFS Projekty pozakonkursowe	Pozyskanie środków finansowych uzależnione od ogłoszenia i zatwierdzenia projektów	

Źródła finansowania	Rok 2026	
	Rodziny zastępcze	Placówki opiekuńczo-wychowawcze
Środki powiatu	1.072.282,00 zł	1.095.061,00 zł
Z budżetu innych powiatów	1.184.134,00 zł	83.530,00 zł
Z budżetu gmin	1.128.600 ,00zł	1.375.453,00 zł
Wydatki na dzieci umieszczone na terenie innych powiatów	749.475,00 zł	1.591.748,00 zł
EFS Projekty pozakonkursowe	Pozyskanie środków finansowych uzależnione od ogłoszenia i zatwierdzenia projektów	

6 Monitoring i ewaluacja Programu

Koordynatorem Programu „Rozwoju Pieczy Zastępczej wraz z corocznym limitem rodzin zastępczych zawodowych w Powiecie Kieleckim na lata 2025–2027” jest **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach**. Centrum odpowiada za całościową koordynację działań w ramach Programu, nadzoruje realizację zadań ustawowych, prowadzi sprawozdawczość oraz współpracuje z gminami, rodzinami zastępczymi, instytucjami oświatowymi i podmiotami

wspierającymi rodzinę. **Ewaluacja Programu** będzie koncentrować się na skuteczności podejmowanych działań w oparciu o analizę wcześniej określonych wskaźników realizacji zadań. Celem ewaluacji jest:

- ocena stopnia realizacji zadań przewidzianych w Programie,
- analiza postępów w rozwoju pieczy zastępczej na terenie powiatu,
- identyfikacja potrzeb modyfikacji działań w zależności od zmieniającej się sytuacji dzieci, rodzin i lokalnych uwarunkowań,
- poprawa efektywności podejmowanych działań poprzez dostosowanie środków i metod wsparcia do aktualnych wyzwań.

Monitorowanie Programu odbywać się będzie na podstawie:

- **sprawozdawczości z realizacji zadań**, przygotowywanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach oraz gminy powiatu kieleckiego,
- **analizy danych ilościowych i jakościowych** dotyczących rodzin zastępczych, wychowanków pieczy zastępczej, działań koordynatorów i pracowników socjalnych,
- oceny osiągnięcia założonych wskaźników, takich jak liczba rodzin zastępczych, liczba dzieci objętych pieczą zastępczą, liczba przeprowadzonych szkoleń i form wsparcia dla rodzin.

Wyniki monitorowania oraz wnioski z ewaluacji będą **corocznie przedstawiane Radzie Powiatu w Kielcach oraz Zarządowi Powiatu w Kielcach** w formie sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz w Raporcie z monitorowania i ewaluacji dokumentów strategicznych i programów realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach.

Program ma charakter **otwarty**, co oznacza, że będzie podlegał bieżącej ewaluacji i modyfikacjom w zależności od:

- zmieniającej się liczby i potrzeb dzieci w pieczy zastępczej,
- dostępności rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych,
- pojawiających się problemów społecznych w środowisku lokalnym,
- doświadczeń praktycznych w pracy z rodzinami i dziećmi.